

foto's Max Bruinams

Elliott Earls
Elliott Earls

Designpolitie
Metahaven

Harmen Lienburg
KesselsKramer

Mieke Gerritzen voor de installatie
van International Jetset
Opening

update Kleine wereld, grote familie

Stel, je bent veertien jaar of wat voor leeftijd ook waarop je interesses plotseling carrièreopties worden. Je wordt meegenomen naar een tentoonstelling over grafisch ontwerpen in het Triennale Museum in Milaan, en daar slaat het toe: het idee dat dit is wat je de rest van je leven wilt doen. Graphic Design Worlds zegt nergens wat het onderwerp is, was of moet zijn, en er is geen overkoepelend verhaal of pedagogische agenda – wat op zich niet erg is, want het is een groeiende en steeds complexere discipline. Maar als je moet afgaan op wat er te zien is, is het raadzaam om nog even na te denken voor je je met deze wereld inlaat.

Ruim dertig ontwerpers waren door de curatoren Giorgio Camuffo en Maddalena della Mura uitgenodigd hun werk in installaties te tonen. De internationale, hechte groep professionals is grotendeels van dezelfde generatie, Y-chromosoom en opleiding – de meesten onder hen, inclusief de Italiaanse deelnemers in de centrale ruimte van de galerie, wonen of werden opgeleid in Nederland of Engeland. Hun namen

variëren van het wonderbare (Åbäke) naar het rigoureuze normatieve (NORM) via het intrigerend cryptische (Elliott Earls) naar het obsessief specifieke (Studio Temp) en het rigide casual (Dexter Sinister). Er is een wand met zinnen en een one-liner appendix (Zak Kyes), een levensgrote studiofoto (Na Kim), een overvolle-ruimte-in-een-lege-ruimte (M/M Paris), twee torens (Geoff McFertridge, KesselsKramer), een hut (Anthony Burrill), en vele posters en boeken.

Als teenager in 2011 zul je zeker geïntrigeerd zijn door hun werelden, die bestaan uit inkt en papier of verf op de muur, en niet uit pixels op het scherm. Afgezien van een scherm met het woord INTERNET erop (Mieke Gerritzen) en uitgeprinte webartikelen over WikiLeaks (MetaHaven) wijst maar weinig op het bestaan van een grafisch ontworpen digitale wereld. Wellicht voel je je plotseling zo aangetrokken door grafisch ontwerpen omdat het zo'n welkome, zij het anachronistische breuk is van je on-line, schermgerelateerde bestaan?

De getoonde werken (op uitzonderingen na, met name die van KesselsKramer, Experimental Jetset en De Designpolitie) kunnen het best beschreven worden als uitbarstingen van ontwerp-zelfexpressie – je leert niet-commercieel, op eigen initiatief gemaakt werk als zodanig te labelen. Dat levert een buitengewone uitstalling van visueel auteurschap op, maar toont niet de enorme breedte van de uitingen en uitkomsten waarmee ontwerpers onze complexe, aan media blootgestelde levens actief vormgeven. Dat de beschrijvingen en titels bewust waren weggelaten maakte een en ander nog verwarrender. Net als de meeste design-voor-de-galerietentoonstellingen ontbeert deze een 'nu' (context), 'hoe' (proces), 'zij' (maatschappij) en 'waarom' (verdieping), en presenteert hij een bijzondere maar teleurstellend veilige en vriendelijk irrelevante versie van zijn onderwerp: design als moderne kunst voor teenagers. De tentoonstelling is meer een parade van de posterontwerpers van gisteren (daar heb je een fijne, kleine wereld van één grote familie) dan een

reflectie op het grafisch ontwerpen in de wereld van nu. Eenmaal buiten de Triennale heb je alle tijd iets te leren over cliënten en deadlines, serif en sans, reclame en propaganda, data en informatie – de echte wereld van het grafisch ontwerpen. Daarin zul je je brood kunnen verdienen met het veranderen van woorden en beelden in vehikels voor verleiding of onderzoek. Pak eerst maar eens, bij wijze van tegengif, de catalogus van de tentoonstelling: 356 A5-grote pagina's met zeer leesbare, tot nadenken stemmende essays, serieuze interviews en een levendig debat onder de Italiaanse deelnemers aan de show. Die maken dat je betrokken wilt zijn bij de onderwerpen die blijkbaar relevant zijn voor je vakgenoten. Als je tenminste niet van gedachten verandert, en iets heel anders gaat doen met je leven.

– Frederico Duarte

Frederico Duarte is freelance ontwerper, curator. Hij schrijft voor kranten en tijdschriften in Portugal waar hij woont, en daarbuiten.

Graphic Design Worlds
La Triennale di Milano
26-1 t/m 27-3
triennale.org

ITEMS
april 2011

items